

Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev september 2015

For barn og ungdom

Elle Márjá Vars: Bahánehkkánis bustávát

Vars har skrevet en lese- og pekebok på nordsamisk for småbarn som har begynt å bry seg om lyder og bokstaver. Bokstavene har hver sin form og hver sin lyd. Noen bokstaver er det lett å skrive, mens andre er verre å få til. Noen bokstaver har en snill lyd, mens andre har en sint lyd. H og r kan skremme hvis de går sammen og knurrer: Hrr! Og to a a nekker. Noen bokstaver kan lage mye leven, og noen kan være stille. Illustrert av Nils Áilu Utsi. Aldersgruppe: 3-6 år. ISBN: 978-82-7601-232-3. Idut, 2015. 64 s. Innb. 269.-

Æsop: Esopa fábelat

Et utvalg av Æsops fabler gjendiktet til nordsamisk. Inneholder 32 fabler, blant annet Kråka og reven, Gåsa som la gullegg og Samhold gjør sterk. Boken passer både for barn, ungdom og voksne. Boka er illustrert av Liv Vatle og oversatt til nordsamisk av Elle Márjá Vars. ISBN: 978-82-7601-230-9. Idut, 2015. 48 s. Innb. 249.-

Gemma Merino: Krokodillasj mij ittjij tjáhtjáj lijku/Krokodilla mij idtji tjaetsiem lyjkhk

Det var en gang en krokodille som ikke likte vann. Slik begynner bildeboka «The crocodile who didn't like water», som nå er oversatt til sørsamisk og lulesamisk. Historien har likhetstrekk med H.C. Andersens eventyr «Den stygge andungen». Det betyr at det er en stor og dramatisk hemmelighet som avsløres når krokodilla finner ut hvem han egentlig er. ISBN: 978-82-9302-02-2. Gielem nastedh, 2015. 28 s. Heftet. 100.-

Jonathan Emmett: Prinsessa jih Snurke

Jonathan Emmetts bok «The princess and the pig» (2011) oversatt til sørsamisk. Det var en gang en nyfødt prinsesse som ble forbyttet med en grisunge. Bonden som eide grisen syntes han var heldig. Dronningen insisterte derimot på at prinsessen var forhekset, og at grisungen skulle oppdras som den prinsessen hun egentlig var. Det ble vanskelig. En rød tråd i historien er de stadige referansene til kjente eventyr; «slik skjedde jo med Tornerose», «... med Froskekongen» osv. ISBN: 978-82-93402-03-9. Gielem nastedh, 2015. 30 s. Heftet. 100.-

Åsa Virdi Kroik: Ida-Søøfen soptseshimmie seasa Nilsinan orregaptan bijre

Ida Sofie forteller om da tante Nilsina fikk ny gapta, ville vært det norske navnet på dette lille heftet på sørsamisk. Gapta er det sørsamiske navnet på den særegne, vakre sørsamiske drakta. I historien møter vi Ida-Søøfen («Ida Sofie»), tante Nilsina og sydamen Jonna når de arbeider med den nye kofta. Illustrert av Jenny Kroik. ISBN: 978-91-637-6451-6. Boska, 2015. 16 s. Heftet. 80.-

Sakprosa

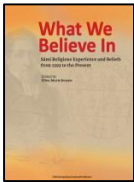
Eivind Bråstad Jensen: Tromsøseminarister i møte med en flerkulturell landsdel

Eivind Bråstad Jensen har skrevet bok om skoleverkets og enkeltpersoners roller i fornorskingsprosessen lengst nord og nordøst i Norge mot slutten av 1800-tallet og første del av 1900-tallet. Boka gir en presentasjon av liv og virke til et utvalg av de friplasselevne som etter endt utdanning ved Tromsø Seminar i perioden 1870 til 1906 begynte som lærere i Finnmark og Nord-Troms. Flere av disse markerte seg som politikere, skribenter, forretningsdrivende og kulturarbeidere. ISBN: Nordkalottforl., 2015. 271 s. Heftet. 339.- (kan kjøpes gjennom bl.a.haugenbok.no og adlibris.com)

Korsen é det med helsea di?/Gokte don leak rupmaha bearri?

Senter for samisk helseforskning har gitt ut et hefte med seks lettleste artikler fra forskning gjort ved senteret siden oppstarten i 2001. De fire første artiklene omhandler forskning med utgangspunkt i SAMINOR-studien og viser bredden i temaer som denne studien representerer. De to siste artiklene har utgangspunkt i to doktorgradsarbeider med temaene selvmordsproblematikk og rus i Nord-Norge. ISBN: 978-82-996789-1-9. Senter for samisk forskning, Det helsefaglige fakultet, UiT Norges arktiske universitet, 2015. 57 s. Heftet.

What we believe in – Sámi Religious Experience and Beliefs from 1593 to the Present

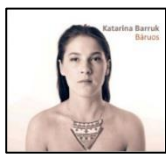
En samling av oppdaterte tekster om samisk religion, helbredelsespraksis og tro redigert av Ellen Marie Jensen. Boken begynner med et kapittel om den førkristne noaidevuohta («sjamanisme»), etterfulgt av en redegjørelse for voldelig forfølgelse av den samiske førkristne livsform på 1600-tallet og 1700-tallet. Deretter blir vi introdusert til læstadianismen, den pietistiske, lutherske bevegelse grunnlagt av Lars Levi Læstadius som fikk fotfeste nord- og lulesamiske områder fra midten av 1850-tallet. Til slutt er den samiske folkemedisintradisjonen tema. Engelsk tekst. ISBN: 978-82-8263-177-8. ČálliidLágádus, 2015. 170 s. Heftet. 250.-

Siri Broch Johansen: Elsa Laula Renberg – historien om samefolkets stora Minerva

Svensk oversettelse av Johansens biografi om den samepolitiske pioneren og ikonet Elsa Laula Renberg som var en samisk foregangskvinne og hylles i dag over hele Sápmi. I sin egen samtid var hun mer kontroversiell. Johansen har i denne biografien vektlagt å skildre personen Elsa med både hennes gode og dårlige sider. ISBN:978-82-8263-173-0. ČálliidLágádus, 2015. 179 s. Innbundet. 280.-

Musikk

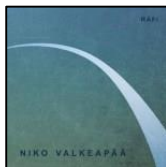
Katarina Barruk: Báruos (CD)

Barruks debutalbum Báruos, er laget i samarbeid med arrangør og produsent Frode Fjellheim. Hun skriver egne tekster på umesamisk og komponerer musikk i et skjæringspunkt mellom singer/songwriter-sjangeren, pop og rock. Innflytelsen fra joiken er tydelig i hennes sanger. VUCD810. Vuelie, 2015. 1 CD. 31 min. 149.-

Piera Balto: Piera juoigá (CD)

Piera Balto er en kjent joikestemme fra Karasjok. Piera juoigá ble gitt ut som LP i 1978. I denne utgivelsen har man valgt å fornye lyd bildet i innspillingene av Balto fra 1978. Den har i tillegg med noen innspillinger fra 1980. CD'en inneholder 20 joiker. De fleste personjoiker, hvor han joiker sine slektninger og venner i tillegg til joiker som man spesielt kjenner fra Karasjok. ISBN: 978-82-8263-178-5. ČálliidLágádus, 2015. 1 CD. 195.-

Niko Valkeapää: Ráfi (CD)

Niko Valkeapää har nå sluppet ut sin 6. album – Ráfi – Tranquility. For første gang baserer han musikken på samisk joik. Med denne utgivelsen har jeg fått fred med arven etter min gudfar Nils-Aslak Valkeapää, sier Valkeapää. Med seg har han medkomponist og produsent Georg Buljo og musikerne Per Willy Aaserud, Helge Harstad og Tom Rudi Torjussen. DPP522. Duippidit, 2015. 1 CD. 169.-

Lydbøker

Magne Skåden: Muhtun beaivvi várri lihkestii (lydbok CD)

Magne Skådens novellesamling Muhtun beaivvi várri lihkestii (2013) er nå tilgjengelig som lydbok. Novellene er lest inn av Ánte Mihkkal Gaup. Novellene handler om individuell styrke, om nysgjerrighet på verden, vilje til å overleve og ensomhet. ISBN: 9788291973593. Skániid girjje, 2015. 5 CD (4 t., 31 min.). 280.-

Muitalusat meannude (lydbok CD)

Lydbokversjon av Muitalusat meannude (2012) som inneholder kulturhistoriske og historiske fortellinger fra Skånlandsområdet. Fortellingene handler om krigen, om skoledager, om gårdsdagen, om de underjordiske, om alt mellom himmel og jord. Ante Mihkkal Gaup leser fortellingene. ISBN: 978-82-91973-58-6. Skániid girjje, 2014. 4 CD. 240.-

Vennlig hilsen -Dearvuodaguin

Edel Olsen

Rådgiver - Ráđđeaddi

Samisk bibliotektjeneste i Troms - Sámi girjerádjubálvalus Romssas